

Lokallagsledere, hovedtillitsvalgte, fylkesstyret og ansatte – 6. desember 2023

Tema:

Hovedtariffoppgjøret 2024 – KS Debattheft

Arbeidstidsavtale

35% - regelen, prosess

Hovedavtalen

Fylkesting 6

Adresseavisen

NYHETSSTUDIO

NYH

Budsjettsjo redder flere

POLITIKK

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

FRITT SKOLEVALG

Torpederer fritt skolevalg: – Må unngå A og B-skoler

NEI TIL FRITT SKOLEVALG: INP torpederer posisjonspartienes plan om å innføre fritt skolevalg innenfor geografiske regioner. Det bekrefter Merete Letnes Ødegaard i INP: Foto: Erlend Malmo

Av [Erlend Malmo](#)

Publisert: 05.12.23 14:24

Del

UTDANNINGS
FORBUNDET

Hovedtariffoppgjør 2024

- Både lønn og arbeidsvilkår ligger på forhandlingsbordet
- Hvis ikke forhandlingsløsning innen 1. mai - går oppgjøret til tvungen mekling.
- I mellomoppgjøret 2023 ble partene enige om å sette av en pott til lokale lønnsforhandlinger i hovedoppgjøret 2024. Hvor stor – avtales i hovedoppgjøret.

KS debatthefte 2024

Debatthefte 2024 handler om tariffoppgjøret, og hvordan kommuner og fylkeskommuner kan være nyskapende arbeidsgivere. KS ber alle kommuner og fylkeskommuner gi innspill.

KS ber om innspill

God forankring i alle kommuner og

Tidslinje for Debatthefte 2024

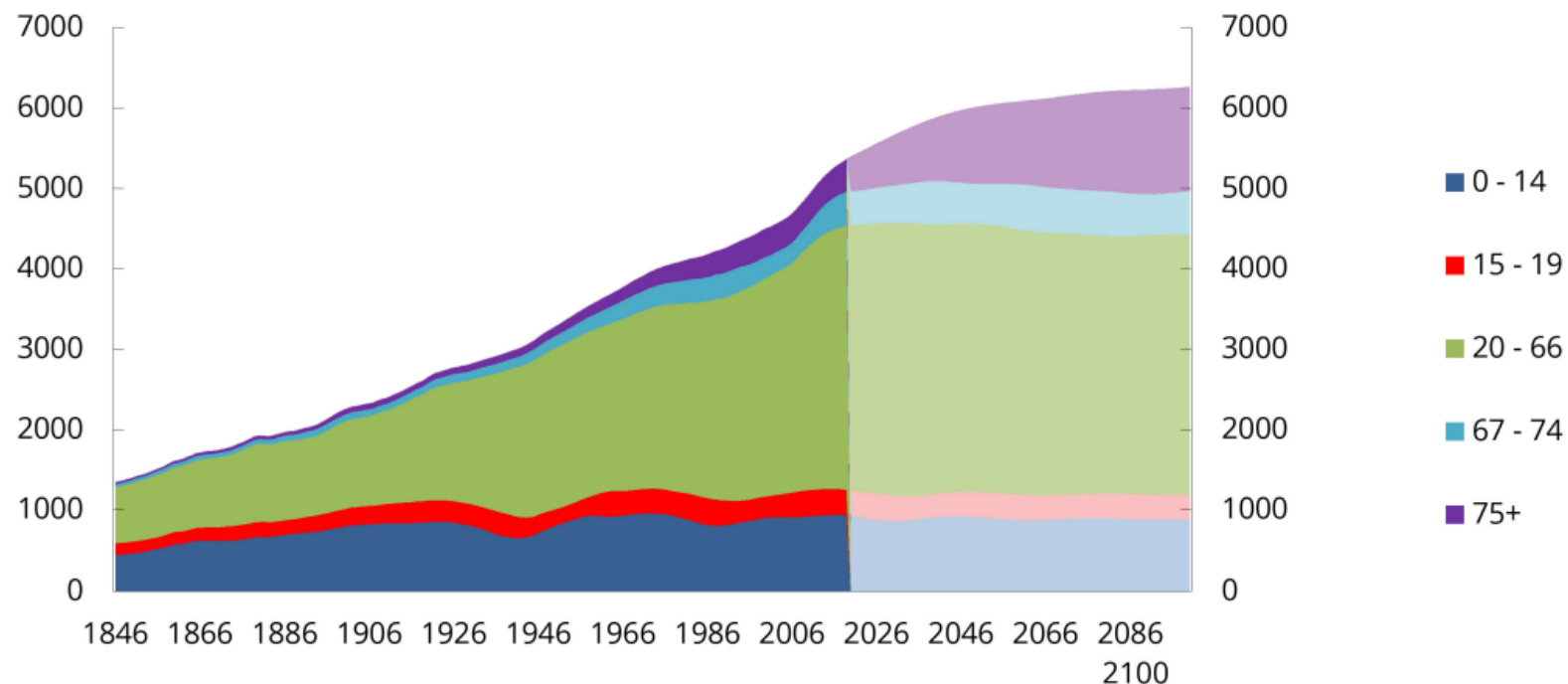

Dette er Debatthefte 2024

KS forhandler på vegne av

KS- perspektivmelding 2021

Befolkningen blir eldre – antall i arbeidsfør alder stagnerer

Befolkningen fordelt på aldersgrupper. 1846 – 2100. 1 000 personer

Kilde: Perspektivmeldingen 2021, figur 7.8

Steffen Handal i Kommunal Rapport

Misvisende om lærerrekruttering

KS' egne tall viser at rekruttering av lærere er blitt vanskeligere siden 2021. Likevel hevder de det motsatte i nytt debatthefte.

STEFFEN HANDAL
leder i Utdanningsforbundet

KS' debatthefte ble sendt ut for to uker siden. Her tegner kommunenes organisasjon opp en status for Kommune-Norge, og ber landets kommuner og fylkeskommuner om

innspill på hvilken arbeidsgiver- og tariffpolitikk kommunen bør ha på bakgrunn av de trendene som tegnes opp.

KS' egne tall viser at mellom 2021 og 2023 har lærerrekrutteringen blitt mer utfordrende.

Bakgrunnen for mange av analysene i debattheftet er statistikk fra deres egen Arbeidsgivermonitoren, en statistikk- og faktapublikasjon som publiseres hvert andre år.

Monitoren viser status og utvikling

innen blant annet rekruttering, kompetanse, arbeidstid og digitalisering i kommuner og fylkeskommuner.

MEST LEST

Siste døgnet

› **NYHETER** | STYRING

Bø trekker avskjed og betaler tidligere økonomisjef millionsum

› **MENINGER** | DEBATT

Misvisende om lærerrekruttering

› **NYHETER**

– Mer krevende kommuneøkonomi – og denne gangen er det alvor

› **NYHETER**

Denne kommunen har landets beste økonomiplan

ANNONSE

UTDANNINGS
FORBUNDET

Det lønner seg å investere i barn/elever

I Stortingsmelding 19 (tid for lek og læring 2015-16) står følgende:
«Forskningen viser også at offentlige investeringer i barnehage kan gi en fremtidig gevinst som er om lag ti ganger større enn kostnadene.»

Kan gjentas.....dessverre!

KS må se helheten i velferd og utdanning: Da må det være lærere med lærerutdanning som underviser elevene

Det er en sterk sammenheng mellom utenforskap i et samfunn, og kvaliteten på utdanningsinstitusjonene. I Trøndelag er lærermangelen på henholdsvis 12 prosent i grunnskole og 19 prosent i videregående skole. For den oppvoksende generasjon, og for samfunnet, er det kritisk at KS ikke tar dette alvor et innover seg.

Mail til lokallagene denne uken:

Forhandlingsseksjonen har de siste ukene utarbeidet en ny folder som kan brukes i forbindelse med politisk påvirkningsarbeid.

*Dette må gjøres i løpet av **desember måned**, da innspill til tariff 2024 skal behandles politisk i kommuner og fylkeskommuner tidlig på nyåret.*

KJÆRE POLITIKERE I ALLE PARTIER

For å sikre fremtidens velferdssamfunn, må dere satse på lærere som utdanner barn og elever til morgendagens yrker.

Skal dere satse på barn og elever må:

- lærere ha lærerutdanning
- lærernes lønn være konkurransedyktig med lønnen til andre yrker med like lang utdanning
- dere sikre lærerne et anstendig lønnsoppgjør i 2024

Barnehage og skole er et politisk ansvar.
Bruk muligheten til å påvirke KS nå!

Hvordan skal kommunen rekruttere nok lærere?

Alle barn har rett til god og likeverdig utdanning.

Nesten hver femte person som underviser i skolen, mangler lærerutdanning. Den kritiske bemanningssituasjonen vi ser i mange kommuner løses ikke av seg selv. Det krever politisk handling, både nasjonalt og lokalt.

Lønn er viktig for rekruttering. Ta ansvar for prioriteringene til KS.

De endelige opptakstallene til lærer- og barnehagelærerutdanningene fra juli 2023 viser en fortsatt nedgang i tilbud om studieplass på alle lærerutdanninger.

Her er oversikten:

Studieprogram	Tilbud studieplass 2022	Tilbud studieplass 2023	Endring (prosent)
Barnehagelærer	3604	2828	-21,5
Grunnskolelærer 1-7	1806	1557	-13,8
Grunnskolelærer 5-10	1699	1281	-24,6
Lektor for trinn 8-13	1730	1509	-12,8
Lærer praktiske og estetiske fag	454	396	-12,8
Yrkesfaglærer	302	262	-13,2

1 av 5 mangler lærerutdanning

Nesten hver femte lærer i skolen mangler lærerutdanning. Lærerne har vært lønnstapere gjennom flere år. 40 000 med lærerutdanning jobber ikke som lærere.

Alle partier har store ambisjoner for skolen. Ambisjonene står og faller på lærere som er utdannet til denne svært viktige jobben. Dere skaper ikke morgendagens skole med gårsdagens lærerlønninger.

Skal dere satse på elevene, må dere satse på lærerne!

Les mer om lærermangel i din kommune her:

Tabellen under viser krav om utdanningslengde/nivå, samt lønnsveksten for de ulike stillingsgruppene i KS kapittel 4 de siste 6 årene. (Kilde TBSK/Anslag for 2023).

Krav til utdanningslengde/nivå	Lønnsvekst 2017-2023*
Uten særskilt krav til utdanning	19,2
Fagbrev	19,7
Fagbrev med tilleggstudanning	21,0
3-årig universitets og høyskoleutdanning	22,7
4-årig universitets og høyskoleutdanning	20,2
5 års universitets og høyskoleutdanning	19,4
Mastergrad/Hovedfag (min. 5 år)	17,8
Mastergrad/Hovedfag med 1 års tilleggstudanning	18,3

(*For 2023 er vekst i månedsfortjeneste lagt til grunn som anslått under oppgjøret.)

KS spør

Hvilke lønns- og arbeidsvilkår er viktig å ivareta og/eller prioritere ved hovedtariffoppgjøret 2024?

1. Skal kommunen være en attraktiv arbeidsgiver, må man ha konkurranse-dyktig lønn og et lønssystem som bygger på utdanning, kompetanse og ansvar. Prosentvis generelle tillegg og sentrale lønnsjusteringer for stillings-grupper med høyere utdanning er viktig. I 2024 er det viktig at de sentrale tilleggene er høye nok til å snu mindrelønnsutviklingen til lærerne med lengst utdanning. De store utfordringene klarer vi ikke å ordne lokalt.

Bør KS ha mål om at Hovedtariffavtalen gir kommunen/fylkes-kommunen større handlingsrom for egen lønnspolitikk?

2. Nei, handlingsrommet er stort nok. Det er kommuneøkonomien som er for stram. Siden det i år allerede er avtalt at det skal være lokale forhandlinger, bør sentrale parter gi tydelige føringer for disponering av midlene lokalt.

Hva bør KS gjøre for å skaffe kommunen/fylkeskommunen større handlings-rom for å etablere og fastsette arbeidstidsordninger som øker heltidsandelen?

3. Godt lokalt partssamarbeid og å tilby hele stillinger med gode lønns- og arbeidsvilkår vil øke heltidsandelen. For lærere i barnehage er det viktig med gode livsfasetiltak. For lærere i barnehage og skole er det viktig med økt handlingsrom for den enkelte lærer, tid til samarbeid, og erfarings- og kunnskapsdeling i hele profesjonsfellesskapet.

Ellers viser vi til rapport om Rekruttering av lærere ved norske skoler (SØF-ropport nr. 04/23) side 55:

Utlysninger av vikariater og andre behov i løpet av året er utfordrende for kommunene og fylkeskommunene å fylle. En del kommuner har tatt konsekvensene av det og ansetter flere lærere i faste stillinger ved hoved-utlysningene enn de både har hjemler og økonomi til. De er dermed forberedt på behov for lengre og kortere vikariater som alltid oppstår underveis i skoleåret. De starter gjerne skoleåret med litt ekstra kapasitet, men slipper å måtte ut i like mange krevende rekrutterings-prosesser underveis i skoleåret.

Tilsvaret til KS sitt Debattheft - 2024

Snakkepunkter til lokallags- og fylkesledere. **Skal ikke videregisnes.**

Kan benyttes som grunnlag for samtaler med politikere, utarbeidelse av skriftlig materiale mm.

Mye av det som står her er likt med det som ble sendt ut i fjor. Fint om dere snakker om både hovedtariffoppgjør 2024, med lokale forhandlinger, rekrutteringsutfordringer i stort og faktisk mangel på lærerutdannede lærere i din kommune. Nytt av året er egen folder på nynorsk og QR-koder, de fungerer bedre enn lenke når dere har printet ut folderen. Ellers er det mye informasjon å finne på nettsidene våre.

Hovedtariffoppgjør 2024

- Viktig at det blir gitt prosentvis lønnstillegg. Vi ønsker **ikke** kronetillegg, da dette fører til at de med lengst utdanning og ansiennitet kommer dårligst ut.
- Lønnen til lærere må være konkurransedyktig med lønnen til andre yrker med like lang utdanning.
- Lønn er viktig for rekruttering til lærerutdanning og til yrket.
- Lærere i skolen har sakkett akkurat i lønnsutvikling gjennom flere år, selv om 2023 oppgjøret var litt bedre, er ikke det nok til å rette opp dårlig lønnsutvikling gjennom flere år.
- Minst mulig må settes av til lokale forhandlinger, sentral lønnsdannelse skal være bærebjelken for lønnsfastsettelse.
- Sentrale parter må gi tydelige føringer for de lokale forhandlingene som kommer i 2024.

Krav til utdanningslengde/nivå	Lønnsvekst 2017-2023*
Uten særskilt krav til utdanning	19,2
Fagbrev	19,7
Fagbrev med 1 årig fagskole	21,0
3 - årig universitets og høyskoleutdanning	22,7
4 - årig universitets og høyskoleutdanning	20,2
5 års universitets og høyskoleutdanning	19,4
Mastergrad/Hovedfag (min. 5 år)	17,8
Mastergrad/Hovedfag med 1 års tilleggsutdanning	18,3

(*For 2023 er lønnsvekst lagt til grunn som anslått under oppgjøret.)

Fylkesstyret KS Trøndelag 2023-2027:

Frode Revhaug, Frosta (H) - leder

Pål Sverre Fikse, Verdal (SP) - nestleder

Gunn Iversen Stokke, Skaun (SP)

Steinar Aspli, Nærøysund (SP)

Mildrid Kattem Aune, Rindal (SP)

Astrid Jakobsen, Osen (SP)

Kennet Tømmermo Reitan, Røyrvik (Samarbeidslista/SP)

Kristin Strømskag, Frøya (H)

Ingvill Dalseg, TFK (H)

Isak Busch, Røros (AP)

Roar Aas, Trondheim (AP)

Ann-Jeanette Klinkenberg, Grong (AP)

Unn-Elisabeth Tronstad, Inderøy (AP)

Christian Elgaaen, Røros (SV)

En representant fra Samfunnsbedriftene

Vi må

Ta kontakt med ordfører og øvrige politikere før nyttår

- Pek på utfordringene kommunen har:
 - Lærermangel?
 - Høyt sykefravær?
 - Laget rundt barnet/eleven?
 - Utenforskap?
 - Balanserer på minstenorm?
 - Hvis det er bra – pek på hvorfor?

Hva går vi som samfunn glipp av når dette ikke er på plass?

Arbeidstidsavtalen SFS 2213 – SFS 2201

Skole: Startet forhandlingene 1.desember

Vi krever at lærere får være lærere

- Begrepet «annet elevrettet arbeid» må endres eller fjernes.
- Redusert årsramme for lærere med store klasser i videregående skole (28 elever eller flere i klassen).
- Livsfasetiltak viktig for å få både god inngang og utgang av yrket.

Barnehage:

- Forhandlinger 13.- 19. desember.
- Kravene gjøres kjent i det forhandlingen starter.

35%-regelen

Sentrale føringer:

Lokallag og fylkeslag kan maksimalt opparbeide en fri egenkapital på 35 % av årets kontingentmidler.

Det overskytende skal overføres til fylkeslaget, og disponeres av fylkesstyret i samråd med lokallagsstyrene i fylket.

Formålet med ordningen er å stimulere til bruk av oppsparte driftsmidler i lokallagene til relevante organisasjonsformål, samt mulighet til å omfordele overskuddsmidler til gode formål til beste for medlemmene.

Samråd mellom lokallagene og fylkeslaget

Vedtatte anbefalinger for 2023:

- Lokallagslederne anbefaler fylkesstyret i Utdanningsforbundet Trøndelag å arrangere avslutningsseminar for lokallagsledere og hovedtillitsvalgte i 2023 finansiert av inndratte midler fra lokallagene. Eventuelt et annet seminar med LL/HTV i løpet av året.
- Lokallagslederne anbefaler fylkesstyret i Utdanningsforbundet Trøndelag å arrangere Trøndsk, dag 1, i 2023 finansiert av inndratte midler fra lokallagene.
- Lokallagslederne anbefaler fylkesstyret i Utdanningsforbundet Trøndelag å arrangere lederkonferanse finansiert av inndratte midler fra lokallagene.

Samråd fortsetter

- Lokallagslederne anbefaler fylkesstyret i Utdanningsforbundet Trøndelag å arrangere **Ung-seminar** i 2023 finansiert av inndratte midler fra lokallagene.
- Lokallagslederne anbefaler fylkesstyret i Utdanningsforbundet Trøndelag å arrangere **seminaret «Utenforskap og tilhørighet, - allmenn- eller spesialpedagogisk utfordring?»** i 2023 finansiert av inndratte midler fra lokallagene.
- Lokallagslederne anbefaler fylkesstyret i Utdanningsforbundet Trøndelag å arrangere **samling for ledere av pensjonistråd og pensjonistkontakter** i Trøndelag i 2023 finansiert av inndratte midler fra lokallagene.
- Lokallagslederne anbefaler å videreføre ordningen med at man kan søke om **støtte til arrangement** jamfør oppsatte rutiner.

Hovedavtalen

Mail 14.november til alle lokallag:

Det anbefales at partene på kommunalt/fylkeskommunalt nivå i fellesskap gjennomgår opplæringen.

(...)

Utdanningsforbundet minner om at de lokale parter årlig skal gjennomføre evalueringsmøter om hovedavtalen, hvor erfaringer knyttet til samarbeidet mellom de tillitsvalgte og arbeidsgiver drøftes.

<https://www.utdanningsforbundet.no/lonn-og-arbeidsvilkar/tariffavtaler/ks/digital-fellesopplaring-i-hovedavtalen-i-ks/>

Til diskusjon:

Utdanningsforbundets tilsvar til KS debatthefte

- Hva tenker dere om UDFs tilsva?
- Hvilke lokale tilpasninger må dere gjøre i egen kommune?
- Hva trenger dere fra fylkeslaget videre?

KS spør

Hvilke lønns- og arbeidsvilkår er viktig å ivareta og/eller prioritere ved hovedtariffoppgjøret 2024?

1. Skal kommunen være en attraktiv arbeidsgiver, må man ha konkurranse-dyktig lønn og et lønnssystem som bygger på utdanning, kompetanse og ansvar. Prosentvise generelle tillegg og sentrale lønnsjusteringer for stillings-grupper med høyere utdanning er viktig. I 2024 er det viktig at de sentrale tilleggene er høye nok til å snu mindrelønnsutviklingen til lærerne med lengst utdanning. De store utfordringene klarer vi ikke å ordne lokalt.

Bør KS ha mål om at Hovedtariffavtalen gir kommunen/fylkes-kommunen større handlingsrom for egen lønnspolitikk?

2. Nei, handlingsrommet er stort nok. Det er kommuneøkonomien som er for stram. Siden det i år allerede er avtalt at det skal være lokale forhandlinger, bør sentrale parter gi tydelige føringer for disponering av midlene lokalt.

Hva bør KS gjøre for å skaffe kommunen/fylkeskommunen større handlings-rom for å etablere og fastsette arbeidstidsordninger som øker heltidsandelen?

3. Godt lokalt partssamarbeid og å tilby hele stillinger med gode lønns- og arbeidsvilkår vil øke heltidsandelen. For lærere i barnehage er det viktig med gode livsfasetiltak. For lærere i barnehage og skole er det viktig med økt handlingsrom for den enkelte lærer, tid til samarbeid, og erfarings- og kunnskapsdeling i hele profesjonsfellesskapet.